

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»
РЕГІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ ЦЕНТР БНАУ

Міжнародна науково-практична конференція магістрантів

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА ТА ОХОРОНА ПРИРОДИ
ЯК ОСНОВА ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ

20 листопада 2020 року

Біла Церква
2020

УДК: 502.131.1:332.142.6

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Даниленко А.С., академік НААН, д-р екон. наук, ректор університету, голова оргкомітету.

Варченко О.М., д-р екон. наук, професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності, заступник голови оргкомітету.

Новак В.П., д-р біол. наук, професор, перший проректор.

Ищенко Т.Д., канд. пед. наук, директор ДУ "НМЦ вищої та фахової передвищої освіти".

Димань Т.М., д-р с.-г. наук, професор, проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності.

Зубченко В.В., канд. екон. наук, начальник відділу навчально-методичної та виховної роботи.

Мельниченко О.М., д-р с.-г. наук, декан екологічного факультету.

Слободенюк О.І., канд. біол. наук, координатор НТТМ екологічного факультету.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук, доцент, завідувача відділом аспірантури та докторантури.

Ластовська І.О., канд. с.-г. наук, начальник відділу наукової та інноваційної діяльності.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук, начальник редакційно-видавничого відділу, відповідальний секретар.

Відповідальна за випуск – **Олешко О.Г.**, канд. с.-г. наук.

Екологізація виробництва та охорона природи як основа збалансованого розвитку: матеріали науково-практичної конференції магістрантів, 20 листопада 2020 р. Білоцерківський НАУ, 2020. 42 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Секція: ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА
ТА ОХОРОНА ПРИРОДИ ЯК ОСНОВА
ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ

УДК: 639.371.14

ВИХРЕНКО М.Є., ЖИТОВОЗ В.В., магістранти
Науковий керівник – **ХОМ'ЯК О.А.**, канд. с.-г. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

**ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ ПЕЛЯДІ (*COREGONUS PELED*)
В АКВАКУЛЬТУРІ УКРАЇНИ**

Коротко викладені особливості біології, переваги та можливість культивування пеляді (*Coregonus peled*). Розглянута перспективність вирощування даного виду сигових в полікультурі та садкових господарствах України.

Ключові слова: пелядь, ставок, полікультура, температура води, аквакультура.

Пелядь – вид сигів, родини лососевих. Поширений у річках Арктичного басейну у Росії від Мезені до Колими. Був інтродукований до багатьох країн світу. Проводилося також вселення його й до водойм України.

Пелядь харчується в основному ракоподібними організмами і іншим зоопланктоном (є планктофагом). Прісноводна естуарна бентопелагічна риба, до 50 см довжиною [1-3].

Пелядь відрізняється від інших сигів своєю морфологією: у неї кінцевий рот, верхня щелепа якою лише трохи довше нижньої, велике число зябрових тичинок. Забарвлення пеляді срібляста з темно-сірої спиною, темніше, ніж у інших сигів, а на голові і спинному плавці дрібні чорні крапки. Черево дуже світле, майже біле, боки сріблясті. Тіло у пеляді високе, стисле з боків. Умовно пелядь можна назвати озерним сигом, якщо врахувати. Пелядь, як правило, уникає швидкої течії, вважаючи за краще заплавні озера, стариці річок, спокійні протоки. Нереститься пелядь також в озерах. Саме ця її особливість і зробила пелядь об'єктом штучного розведення в озерах і ставках. Іхтіологи виділяють у пеляді три форми: швидкорослу річкову форму, яка мешкає в річках і заливних озерах і дозріває на 3-му році життя; звичайну озерну, що не залишає озер, в яких вона народилася, і карликову озерну форму, з пригніченим ростом, що мешкає в дрібних озерах, бідних кормовими організмами.

Головною умовою нересту є низька температура води - нижче 8 °С, іноді близькою до 0. Риба відкладає 5-85 тис. ікринок, діаметром до 1,5 мм. Розвиток від малька до дорослої особини триває 6-7 місяців. Річкова пелядь дозріває у віці від трьох до восьми років, але в масі нереститься на шостому році життя. Виняток становлять деякі види озерної пеляді, які дозрівають в 2-3 роки, але це залежить від кормової бази в водоймі, тобто чим він кращий, тим раніше дозріває риба. Нереститься пелядь щорічно, іноді з пропуском одного року [2-4].

Температура води допустима до 27 °С, але оптимальна - нижче 22 °С. Оптимальний вміст кисню - 6-7 мг/л, рН 6,5-8 і навіть до 9,2.

Пелядь має особливості щодо вирощування у садкових господарствах в полікультурі та може дати додатково 2–3 ц/га до основної рибопродуктивності.

Крім того живиться як за низької, так і за високої температури води (до 28 °С).

До переваг, щодо розведення в умовах України треба віднести:

- м'ясо пеляді характеризується високими смаковими якостями, його жирність складає 18%, добре піддається технологічній обробці;
- швидко дозріваюча риба (статева зрілість самок настає на 2–3 році життя);
- добре росте як у прісній та мінералізованій воді;
- адаптується до змін умов довкілля;
- інкубування ікри в інкубаційних цехах в зимовий період;

- вирощування пеляді в полікультурі з коропом та рослиноїдними рибами сприяє профілактиці гельмінтозів;
- за вирощування пеляді в полікультурі немає необхідності у додатковій годівлі штучними кормами (крім індустріальної аквакультури).

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Соловьев В. П., Новоселова З. И. Сиговые рыбы в карпово-сиговой зоне озерного рыбоводства. Четвертое Всесоюзное совещание по биологии и биотехнике разведения сиговых рыб: мат-лы. докл. Л., 1990. С. 144–146.
2. Методические рекомендации по биотехнике индустриального выращивания рыбопосадочного материала сиговых рыб. СПб, 1991. 29 с.
3. Канидьев А. М., Гамыгин Е. А., Пономарев С. Г. Инструкция по биотехнике выращивания молоди сиговых рыб. М.: ВНИИПРХ, 1987. 11 с.
4. Шумилини А.К. Основные элементы биотехники кормления производителей сигов в индустриальной аквакультуре. Пресноводная аквакультура: состояние, тенденции и перспективы развития. Тюмень, Госрыбцентр, 2008. С. 118–121.

УДК: 595.384.12(265.54)

ГИБАЛО А.Ю., КОЛЕСНИК К.В., магістранти
Науковий керівник – **ХОМ'ЯК О.А.**, канд. с.-г. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

КРЕВЕТКА ШРІМС-ВЕДМЕЖА (*SCLEROCRANGON SALEBROS*) ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ ОБ'ЄКТ АКВАКУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

Коротко викладені особливості біології та можливість культивування креветки шрімс *Sclerocrangon salebrosa* в штучних умовах, розглянута перспективність вирощування даного виду холодноводної аквакультури ракоподібних в Україні з застосуванням рециркуляційних аквасистем.

Ключові слова: креветка шрімс *Sclerocrangon salebrosa*, гідробіоти, УЗВ, басейн, марикультура.

Світовий океан забезпечує людство рибою, морськими тваринами, водоростями, а також безхребетними - молюсками й ракоподібними. До таких належать креветки.

За температурним режимом креветки поділяються на тепловодних та холодноводних. В даний час увага приділяється тепловодним креветкам, які мають ряд своїх переваг. Однак існує перспектива для вирощування в аквакультурі холодноводного виду креветок, який за своїми смаковими якостями не поступається тепловодним - це *Sclerocrangon salebrosa*, шипастий шрімс-ведмежа.

Ця незвичайна креветка містить багато білка, який легко засвоюється організмом, і йде на синтез нових клітин. Містить жирні кислоти, які прискорюють регенерацію, уповільнюють процеси старіння. Комплекс вітамінів і мікроелементів, що містяться в м'ясі, зміцнює імунітет, призводить організм в тонус. Має чудовим смаком, що нагадує саме елітне ракоподібне на планеті - камчатського краба. М'ясо має більш високу, у порівнянні з родичами концентрацію йоду, вкрай необхідного для здоров'я жителів промислово-розвинених і екологічно несприятливих територій. У 100 г м'яса *S. salebrosa* міститься: білків - 18,2 г; жирів - 2,2 г; вуглеводів - 1 г. Калорійність: 95 ккал. У складі є астаксантин - каротиноїд, що надає м'ясу рожевий колір. Це антиоксидант, що бореться з вільними радикалами і запобігає інфарктам та інсультам.

М'ясо даної креветки солодкувате на смак і відрізняється більш щільною структурою в порівнянні з іншими морськими ракоподібними. Це дієтичний продукт, здатний замінити яловичину або свинину.

ЗМІСТ

Вихренко М.С., Житовоз В.В., Хом'як О.А. Перспективи вирощування пеляді (<i>Coregonus peled</i>) в аквакультурі України.....	3
Гибало А.Ю., Колесник К.В., Хом'як О.А. Креветка шрімс-ведмежа (<i>Sclerocrangon salebrosa</i>) як перспективний об'єкт аквакультури України.....	4
Голуб І.П., Олешко О.А. Моніторингові дослідження фітопланктонних угруповань водних екосистем басейну р. Рось.....	6
Денисюк Р.А., Гейко Л.М. Перспективи аквакультури великоротого окуня (<i>Micropterus salmoides</i>) на базі ТОВ «Сквираплемрибгосп».....	7
Жарчинська В.С., Гриневич Н.Є. Діагностика герпесвірусного захворювання <i>Cyprinus carpio koi</i>	9
Жорова А.В., Олешко О.А. Розробка способу отримання зарибку коропа підвищеної ваги з використанням нанотехнологій.....	11
Заєць А.С., Олешко В.П. Добовий ритм харчування тріліток коропа.....	13
Загарія В.С., Грабовська Т.О. Різноманіття комах рядів <i>Coleoptera</i> та <i>Hemiptera</i> на пшениці озимій в умовах Сквирської дослідної органічної станції.....	15
Кириченко О.І., Харчишин В.М. Вплив на довкілля видобувної промисловості Кіровоградської області.....	16
Корженко С.В., Лавренюк М.І., Ткач О.М., Гриневич Н.Є. Впровадження екологічно безпечних технологічних процесів у ТОВ «Білоцерківвода».....	17
Котков О.М., Омелян О.М., Мірошніченко О.В., Гриневич Н.Є. Моніторинг видового складу зоопланктону природних водойм Черкаської області.....	19
Кобзар Н.А., Дубовий В.І. Біолого-екологічні особливості розвитку рідкісних рослин Черкаської області.....	20
Лановська Д.Д., Бондарець А.В., Шулько О.П. Екологічні ризики використання синтетичних миючих засобів та їх заміна на екологічно чисту продукцію.....	22
Леошко І.А., Веред П.І. Екологічні наслідки опріснення лиману «Сасик» Татарбунарського району Одеської області.....	24
Мусієць А.С., Харчишин В.М., Екологічний стан р. Рось на території Київської області.....	26
Максименко А.Н., Федченко Д.С., Куновський Ю.В. Вплив складу кормів на прояви агресії і канібалізму прісноводної креветки.....	28
Поліщук Н.В., Олешко О.А. Сучасний стан зообентосних організмів р. Рось та їх значення у харчуванні різних видів риби.....	29
Смагін В.Ю., Лавров В.В. Антропогенне порушення лісів ОУЛМГ «Київліс».....	30
Смагіна О.А., Дубовий В.І. Структура флори річки Прип'ять та її еколого-господарське значення.....	32
Третяк Д.В., Стахів Т.А., Присяжнюк Н.М. Сучасний стан та деякі аспекти регулювання промислового лову на Кременчуцькому водосховищі.....	34
Устименко О.М., Коваленко Н.В., Радчук С.М., Гриневич Н.Є. Розвиток природної кормової бази на Дністровському водосховищі.....	36
Яблонський Я.О., Олешко В.П. Товарне осетрівництво як перспективний напрям у рибництві.....	38
Гордовий Є.Л., Дженжеруха О.С., Присяжнюк Н.М. Видовий склад молоді риби кременчуцького водосховища.....	39